

TARIM POLİTİKASININ ARAÇLARI

Ulusal Tarım Politikası Araçları

- Devletin tarım politikasını yönlendirmek için aldığı *kararların, önlemlerin, doğrudan ya da dolaylı çabaların tümü* tarım politikası araçlarını oluşturur.
- Yani **yasalarla tarımsal alanda birtakım düzenlemeler** yapılması nasıl tarım politikası amaçlarına erişmek için bir araçsa,
- **üretime yapılacak bir müdahale,**
- **fiyatlarda yapılacak bir ayarlama,**
- **girdi sağlanması veya girdi sübvans. vb.** hep birer araçtır.
- Devletin hangi araçtan yararlanma yolunu tutacağı da gereksinimlere, zorunluluklara veya uygulanan devlet politikasına göre değişir.

Araçların Sınıflandırılması

- Müdahale alanlarına göre
- Amaçlarına erişme süresine göre
- Devletin ekonomik yaşama doğrudan/ dolaylı araçlarla müdahalesine göre
- Devletin mali yönden üstlendiği yükümlülüklerle göre

Araçların Sınıflandırılması/ Müdahale alanına göre

- üretim alanı,
- pazar alanı,
- sosyal alan,
- gelir alanı,
- bölgesel alan
- genel ekonomi alanı

Araçların Sınıflandırılması/ Amaçlarına erişme süresine göre

- tarımsal gelirin artırılması,
- maliyetlerin düşürülmesi,
- tarımsal yapının düzenlenmesi gibi uzun süreli amaçlara erişmede kullanılan araçlar,
- arz ve talep dengesinin sağlanması amacına yönelik kısa dönemli araçlar farklı farklıdır

Araçların Sınıflandırılması/ Devletin ekonomik yaşama doğrudan/ dolaylı müdahalesi

- Doğrudan müdahalede pazar büyüklüğü, yani fiyatlar, üretim ve tüketim doğrudan doğruya değişmektedir.
- Dolaylı müdahalede ise pazar verileri saptanmakta, yani rekabet, pazar organizasyonu, dış ticaretin korunması konularında esaslar getirilmekte ve bunlar da pazar büyüklüğünü dolaylı etkiler

Araçların Sınıflandırılması/Devletin mali yönden üstlendiği yükümlülüklerle Göre

- 1) devlete mali yükü olan önlemler,
- 2) devlete doğrudan mali yükü olmayan önlemler,
- 3) genel ekonomi politikası önlemleri

I.Devlete Parasal Yükü Olan Önlemler

1. Gerçek harcamalar:
  - a. Cari harcamalar
  - b. Yatırım harcamaları
  - c. Kalkınma carileri
2. Transfer Harcamaları:
  - a. Gelir transferleri (kişi ve kurumlara yönelik)
  - b. Sermaye transferleri

Sübvansiyon

- Karşılığında denk bir eda beklemeksizin üreticiye yapılan parasal yardımlardır.
  - Devlet verir,
  - Karşılık beklenmez,
  - Üretime yönelik
  - Belirli bir kesime yönelik
  - Parasal olan veya parasal değeri olan

II.Devlete Doğrudan Parasal Yükü Olmayan Önlem Yasalar, yönetmelikler,kararnameler

Bu önlemler için para ödenmez, devlet mekanizmasının işleyişi için gerekli düzenlemelerdir

- Üretime Yönelik
  - Ekim alanı düzenlemeleri
  - Vergi yasaları, indirim, muafiyet
  - Koop. Yasalar
  - İşsizlik, emeklilik düzenlemeleri
  - Toprak hukukuna ilişkin yasalar
- Pazara yönelik
  - Fiyat saptamaları
  - İç ve dış ticareti düzenleyici kararlar
  - Pazar araştırmaları

III.Genel Ekonomi Politikaları

- **1.Para Politikası Araçları** (Para arz ve talebini dengeye getirecek önlemler- para miktarına müdahale)
  - Emisyon hacmine müdahale
    - MB kredilerinin düzenlenmesi
    - Reeskont hadlerinin düzenlenmesi
    - Bankaların karşılık oranlarının düzenlenmesi
    - Devlet tahvillerinin çıkarılması
  - Kambiyo Kuru Değişiklikleri
    - Devalüasyon (ihracatı artırır ancak enflasyon ithaline neden olur)
    - Revalüasyon
    - Sabit kur politikası

III.Genel Ekonomi Politikaları

• 2. Mali Politika Araçları

– Yatırımları düzenleyici

- Yatırımı özendirmek, Tasarrufu özendirmek, alt yapı yatırımları yapmak

– Dış ticareti düzenleyici

- Gümrük vergileri, Kotalar, Vergi İadeleri, Primler

– Talebi düzenleyici

- Vergi düzenlemeleri, Devlet harcamaları ve yatırımları

Uluslararası Tarım Politikası Araçları

Amaçları daha dar kapsamlı olduğundan yararlanan araçlar da daha sınırlıdır.

- Açlık çeken ülkelere değişik koşullarda gıda yardımları
- Üretim açığı olan ülkelere üretim artışı için teknik bilgi, eleman sağlamak, girdi yardımı, çeşitli yollarla sermaye aktarımı, danışmanlık hizmeti sunmak gibi
- Ülkeler arası ticaretin geliştirilmesi için, ticari sınırlamaların kaldırılması, az gelişmiş ülke ekonomilerini güçlendirecek ürünlerde ticari ödümler vermek, uluslar arası rekabeti bozacak iç yardımların disiplin altına alınması için sistem oluşturmak